

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Parkoviště místo sídliště?

Bydlení a mobilita v souvislosti s rozvojem výroby v průmyslové zóně Solnice - Kvasiny

Lucie Vítková, Ján Bunčák, Miroslav Joukl - FF Univerzita Hradec Králové

52. konference České demografické společnosti

24.–26. května 2023 Hradec Králové

TA ČR Projekt č. T01000312 Analýza sociální situace ve vztahu k automobilové výrobě v průmyslové zóně Kvasiny – Solnice – Rychnov nad Kněžnou.

Aplikační garant Královéhradecký kraj (KHK)

Od 5/2018 do 4/2022

Cílem projektu bylo vyhodnocování sociální situace a potenciálu veřejných politik Královéhradeckého kraje souvisejících s rozvíjející se výrobou automobilky ŠKODA AUTO, a. s. v lokalitě Solnice-Kvasiny-Rychnov n. K.

Kvalitativní metodologie

- Rozhovory se zástupci aktérů (KÚ KHK, CIRI, ŠA, místní samosprávy, další místní aktéři, rezidentní zpravodajové)
- Studium dokumentů, cílené pozorování, analýza zpráv rezidentních zpravodajů

Škoda v regionu

Škoda 110 R Coupe

Tehdejší pýcha „škodováků“

V letech 1970-1980 vyrobeno v Kvasinách 56 tis. kusů.

Situace „přistál meteorit“

Škoda Auto Kvasiny

- Rozhodnutí o rozvoji výroby v centrále VW Group
- Vládní memoranda o spolupráci a investicích
- Řešením dopadů situace vláda pověřila Královéhradecký kraj (KHK)
- Dopady a potřeby v území bezprostředně vnímají obce

Zadané studie řešily možnosti usídlování jako řešení poptávky po pracovní síle

- Studie územních dopadů PZ zadaná KHK
- Analýza potřebnosti stabilizace pracovních sil formou zvýšené nabídky nájemních bytů na příkladu vybraných strategických průmyslových zón zadaná MMR ČR

- Region nemá potenciál uspokojit poptávku po pracovní síle
- Dojíždka jako relativně pružný a rozhodující nástroj získání pracovní síly

Strategická průmyslová zóna Solnice – Kvasiny (3 km od Rychnova n. K.)

2001 1 500 zaměstnanců ŠKODY AUTO v Kvasinách

2015 4 500 zaměstnanců

2020 12 000 zaměstnanců v celé průmyslové zóně (více než v Rychnově n. K.)

2022 11 000 zaměstnanců

1/3 zaměstnanců jsou cizinci, většina z nich (cca 3 tisíce) pendluje z Polska

Zdroj: Seznam - mapy.cz, ortofoto 2006 a 2020

... dojížd'ková
rallye

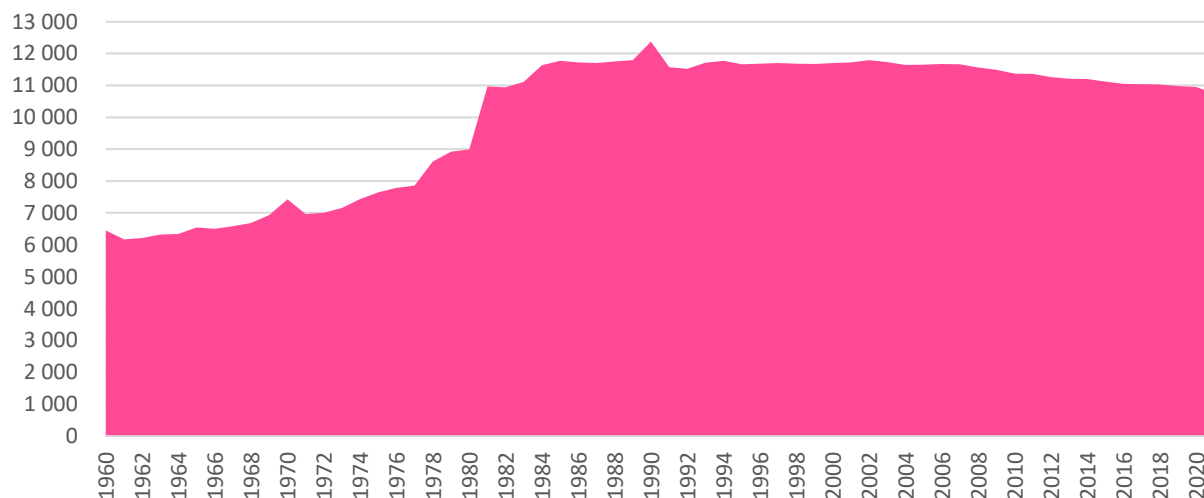
pro 1999 aut

	Prostor	Tematické oblasti/agendy
Sociální dopady v důsledku rozvoje průmyslové výroby	Dopady překračují hranice územně správních celků (katastrů obcí, hranic ORP, okresů, kraje, ale i České republiky).	Jednotlivé oblasti (trh práce, bydlení, doprava, budování infrastruktury aj.) mají různý, zpravidla odstupňovaný, dosah, který se v jednotlivých oblastech kryje jen částečně.
Kompetence státní správy a samosprávy	Pravomoci jsou vymezené hranicemi územních celků.	Různé agendy hledají obtížně možnost institucionalizace vzájemné spolupráce.

- Dopady rozvoje výroby mají různé prostorové vzorce, nekopírují hranice územních celků (ani ČR).
- Jednotliví aktéři se potýkají s tím, že jejich agendy, kompetence a nástroje mají odlišný horizontální i vertikální vzorec.
- Ze strany **místních aktérů se projevuje výrazná snaha o aktivní a inovativní sběr údajů dokládajících situaci i inovativních řešení**, často ale naráží na legislativní i praktické limity dané centralizovanou a mezi jednotlivými složkami veřejné správy nepropojenou strukturou.

Počet obyvatel - město Rychnov n. K.

Nárůst počtu obyvatel během druhé poloviny 70. let 20. století byl umožněn výstavbou sídlišť, která nabídla ve městě cca **900** nových bytů.

Statistická data neznačí v posledních letech nárůst počtu obyvatel ani v okresním městě ani v okrese. Vývoj lidnatosti v jednotlivých malých obcích je však různý - v závislosti na **připravenosti území pro výstavbu** rodinných či bytových domů.

Počet obyvatel města i okresu Rychnov n. K. za posledních 10 let poklesl

Bydlící obyvatelstvo	26.03.2011	01.01.2012	26.03.2021	01.01.2022	Změna	Změna
	Obvykle	Trvale	Obvykle	Trvale	Obvykle	Trvale
Okres Rychnov nad Kněžnou	77 829	79 086	77 580	78 424	-249	-662
Rychnov nad Kněžnou	11 241	11 325	10 588	10 717	-653	-608
Solnice	2 171	2 184	2 188	2 186	17	2
Kvasiny	1 352	1 469	1 653	1 634	301	165

- Nárůst počtu bytů se neliší od krajského či celorepublikového průměru
- Zatím nejsou zveřejněna data za obce podle počtu bytů v domě
- V Kvasinách byl postaven bytový dům, výstavba bytových domů v Rychnově n. K. probíhá

Počet bytů podle SLDB

	2011	2021	změna 2021 - 2011	změna 2021/2012*100
okres Rychnov nad Kněžnou	21 362	22 633	1 271	105,9
Rychnov nad Kněžnou	1 805	1 906	101	105,6
Solnice	689	706	17	102,5
Kvasiny	383	428	45	111,7
Královéhradecký kraj	137 051	142 677	5 626	104,1
Česká republika	2 158 119	2 317 276	159 157	107,4

	Počet obyvatel SLDB 2021				Změna počtu obyvatel 2021 - 2011			
	Celkem	Cizinci celkem	Slovensko	Ostání cizinci	Celkem	Cizinci celkem	Slovensko	Ostání cizinci
okres Rychnov nad Kněžnou	77 580	2 180	373	1 807	-249	731	19	712
Rychnov nad Kněžnou	10 588	330	61	269	-653	108	-6	114
Solnice	2 188	176	7	169	17	111	-11	122
Kvasiny	1 653	197	20	177	301	90	11	79

- Počet cizinců podle statistik neuvádí cizince na krátkodobá víza, také pobývající občané EU nemusí být do statistik publikovaných ČSÚ zahrnuti
- Evidenci ubytovaných cizinců UBYPORIT nedokáže adekvátně zachytit a předat k využívání údaje o ubytovaných cizincích
- Počet evidovaných cizinců (a obyvatel obecně) neodpovídá percepce situace např. pohledem obcí (data o spotřebě vody, objem odpadů apod., zjevná situace) ani terénním zjištěním – např. podle **Koordinálního centra pro cizince v průmyslové zóně Kvasiny** pracuje v průmyslové zóně
 - 3 161 cizinců z EU (převážně z Polska)
 - 775 cizinců ze zemí mimo EU

Data z oficiálních statistik	Alternativní data
Jsou evidována a publikována za územně správní celky .	Mohou území vymezit i jinak (jiné území nebo vymezení podle např. sociálních skupin).
Jsou standardizované . Umožňují srovnání v čase i mezi skupinami.	Jsou pořizována účelově , zpravidla neumožňují srovnání v čase nebo mezi skupinami.
Nevznikají pro speciální potřebu, je tedy třeba vést v patrnost limity jejich adekvátnosti .	Očekává se lepší adekvátnost. ?
Jsou vázané na legislativu a ukotvené např. trvalým bydlištěm osob nebo sídlem firmy. V argumentaci, při dokládání zátěže, potřeb atd. jsou vnímána jako „tvrdá data“ .	Jsou využitelná v řešení specifických problémů, mají inovativní potenciál v rámci neformálních praktik veřejných politik (vedle zavedených formálních procedur).

- Dojíždka jako klíčový nástroj pro nábor pracovní síly. Akceptovaná velmi dlouhá doba každodenní dojíždky.
- Pozitivní a negativní dopady pro region
- Odpovědnost aktérů a jejich koordinace

Lucie.Vitkova.1@uhk.cz
Jan.Buncak@uhk.cz
Miroslav.Joukl@uhk.cz